

Įtariamųjų / kaltinamųjų teisės baudžiamajame procese - Kipras

Šiose duomenų suvestinėse paaiškinama, kas vyksta, kai asmuo įtariamasis arba kaltinamas nusikaltimu, už kurį traukiama baudžiamoji atsakomybė. Informaciją apie nesunkius Kelių eismo taisyklių pažeidimus, už kuriuos paprastai skiriama fiksuoto dydžio bauda, rasite [5 duomenų suvestinėje](#).

Jei esate nukentėjęs nuo nusikaltimo, visą informaciją apie savo teises rasite [čia](#).

Trumpas baudžiamojo proceso aprašas

Toliau pateikiama trumpa etapų, iš kurių paprastai susideda baudžiamasis procesas, santrauka.

- Asmenį, kuris įtariamasis dalyvavęs nusikaltime, gali apklausti policija. Policija yra atsakinga už nusikaltimo tyrimą.
- Įtariamasis gali būti sulaikytas teismui priėmus nutartį dėl sulaikymo, išskyrus atvejus, kai jis sulaikomas užklupus darant nusikalstamą veiką.
- Prieš apklausiant policijoje, įtariamasis turi būti informuojamas apie teisę turėti gynėją ir supažindamas su savo teisėmis.
- Baigiant ikiteisminį tyrimą, jei nustatomi įtariamojo kaltės įrodymai, policija jam pareiškia oficialius kaltinimus. Jei padaryta sunki nusikalstama veikla, sprendimą dėl baudžiamojo persekiojimo priima generalinis prokuroras. Policija šiuos įgaliojimus visais atvejais vykdo vadovaujant Generalinei prokuratūrai, kuri pagal Konstituciją turi teisę pradėti, vykdyti, perimti, tęsti arba nutraukti baudžiamąjį procesą.
- Kaltinamąjį aktą, kuriame aprašoma nusikalstama (-os) veikla (-os), policija pateikia tvirtinti apygardos teisėjui. Jį patvirtinus, kaltinamasis nurodytą dieną šaukiamas į teismą.
- Baudžiamosios bylos, atsižvelgiant į nusikalstamos veikos sunkumą, gali būti nagrinėjamos: a) supaprastinta tvarka vieno teisėjo apygardos, kurioje padarytas nusikaltimas, teisme, b) pateikus informaciją asizų teisme (angl. *Assize Court*) – trijų apygardos teismo teisėjų, pirmininkaujant apygardos teismo pirmininkui.
- Jei procesas supaprastintas, kaltinamasis nustatytą dieną turi atvykti į teismą ir atsakyti į kaltinimą (-us) – prisipažinti arba nepripažinti esąs kaltas. Bylose, kurias asizų teismas nagrinėja paskirtą dieną, apygardos teismo teisėjas gali atlikti parengtinę apklausą. Parengtinė apklausa gali būti nevykdoma, jei generalinis prokuroras patvirtina, kad ji nebūtina. Dabar parengtinės apklausos dažniausiai nevykdomos.
- Nukentėjusieji turi teisę kreiptis į teismą privataus kaltinimo tvarka.
- Už visą baudžiamąjį procesą, įskaitant teisę nutraukti bylą, atsakinga Generalinė prokuratūra.
- Kipre nėra prisiekusiųjų teismo.
- Jei teismas per apklausą nustato, kad kaltinamasis negali gintis teisme dėl sutrikusios psichikos arba nepakaltinamumo, gali būti priimta nutartis dėl jo gydymo psichikos sveikatos įstaigoje.
- Kaltinamasis gali pareikšti pirminius prieštaravimus kaltinimui dėl a) bylos dalyko neteismingumo teismui arba teritorinės jurisdikcijos nebuvimo, b) ankstesnio išteisinimo arba nuteisimo už tą pačią veiką (-as), c) suteiktos malonės, d) kaltinimų neišsamumo arba dvigubų kaltinimų.
- Tame pačiame kaltinamajame akte kaltinimai už susijusias nusikalstamas veikas gali būti pateikti keliems asmenims. Jei tai laikoma neteisinga, teismas gali priimti nutartį teismo nagrinėjimo tikslais kaltinimus atskirti.
- Teisiamasis posėdis pradedamas nuo kaltinimą palaikančios šalies įrodymų. Kaltinimą palaikančiai šaliai pateikus argumentus, teismas sprendžia, ar procesas pradedamas. Jei taip, kaltinamasis teismo yra kviečiamas pateikti gynybos argumentus ir yra supažindinamas su teise tylėti, padaryti pareiškimą arba duoti parodymus prisiekus. Kaltinamasis bet kuriuo metu gali teikti savo gynybos įrodymus. Naudojimas teise tylėti neužtraukia neigiamų pasekmių. Gynybos pusei išdėdžius savo argumentus, šalys gali pasakyti baigiamąsias kalbas ir teismas priima nuosprendį.

- Gali būti vykdoma visų parodymus pagal priesaiką davusių liudytojų apklausa.
- Teismo procese būtina vadovautis teisingo bylos nagrinėjimo normomis. Nekaltumo prezumpcija galioja per visą teismo procesą. Įrodinėjimo pareiga visais atvejais tenka kaltinimą palaikančiai bylos šaliai. Jei teismo posėdžio pabaigoje teismas negali padaryti neabejotinos išvados dėl kaltinamojo kaltės, jis turi būti išteisinamas.
- Jei kaltinamasis nuteisiamas, skiriama bausmė.

Išsamesnę informaciją apie visus šiuos proceso etapus ir savo teises rasite duomenų suvestinėse. Ši informacija nėra teisinė konsultacija. Ja tik skirta susipažinti.

Europos Komisijos vaidmuo

Atkreipkite dėmesį, kad Europos Komisija ne vaidina jokio vaidmens valstybių narių baudžiamajame procese, todėl jei ir turėtumėte nusiskundimų, ji negalėtų padėti. Informacijos apie tai, kaip ir kur reikėtų pateikti skundą, rasite šiose duomenų suvestinėse.

Norėdami surasti reikiamą informaciją, spustelėkite toliau esančias nuorodas

[1. Kaip gauti teisinę pagalbą](#)

[2. Mano teisės nusikaltimo tyrimo metu](#)

- Sulaikymas ir krata

[3. Mano teisės vykstant teismo procesui](#)

- Bausmių rūšys

[4. Mano teisės teismo procesui pasibaigus](#)

[5. Kelių eismo taisyklių pažeidimai](#)

Susijusios nuorodos

[Kipro Respublikos teisės tarnyba](#)

[Kipro Aukščiausiasis Teismas](#)

[Kipro policija](#)

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 29/08/2014